

**DEPREM BÖLGESİNDEKİ MÜKELLEFLERİN ZAYİ BELGESİ MÜRACAATLARINA
İLİŞKİN SON YASAL DÜZENLEMELER HAKKINDA DUYURU
(DİLEKÇE ÖRNEKLERİ İLE BİRLİKTE)**

16.03.2023

Bilindiği üzere 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen deprem nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa, Elazığ ve Sivas ilinin Gürün ilçesi için Hazine ve Maliye Bakanlığınca Mücbir Sebep Hali ilan edilmiştir¹. Bu deprem nedeniyle belirtilen il ve ilçelerde bulunan pek çok mükellefin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca tutulması ve tasdiki zorunlu kanuni defterleri ile kullanmak mecburiyetinde oldukları belgeleri enkaz altında kalarak zayi olmuştur.

Bu çerçevede, zayi olan kanuni defter ve belgelerin zayi olduğunun tevsiki bakımından TTK'nın 82/7 maddesinde yer alan GENEL KURAL gereğince; ziyain öğrenildiği tarihten itibaren 30 gün içinde işyerinin bulunduğu yerdeki Ticaret/Asliye Hukuk Mahkemesine yazılı bir dilekçe ile başvurarak ZAYİ BELGESİ müracaatının yapılması ve ilgili makamdan söz konusu belgenin alınması, TTK ve VUK hükümleri gereğince vergisel ve cezai işlemlerle maruz kalınmaması bakımından önem arz etmektedir. İlgili Kanun maddesinde yer alan 30 günlük süre; 11/02/2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereği 06/05/2023 tarihine kadar uzamış olduğu Birliğimizce elektronik ortamda yayınlanan "AFET DURUMLARINDA MESLEK MENSUPLARININ DİKKAT ETMELERİ GEREKEN ÖZELLİKLİ HUSUSLAR REHBERİ"² nde belirtilmişti.

Birliğimizce ayrıca ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarına da iletilen görüş ve önerilerimizin yer aldığı "DEPREM YARALARININ SARILMASINA YÖNELİK MALİ VE SOSYAL GÜVENLİK TEDBİR ÖNERİLERİMİZ" çalışmamızda³ da "Deprem Nedeniyle Zayi Belgesi Verilmesi Süreci Kalıcı Olarak Kolaylaştırılmalıdır" belirttiğimiz önerimiz de dikkate alınarak, 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7440 sayılı BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN'un 10 uncu maddesinin (22) nolu fıkrasında yeni aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

" (22) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve 213 sayılı Kanuna göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu

¹ Mücbir Sebep İlanı: <https://www.gib.gov.tr/hazine-ve-maliye-bakanligi-tarafindan-kahramanmarasta-meydana-gelen-depremden-etkilenen-yerler-icin>

Elazığ ili için mücbir sebep ilanı: <https://www.gib.gov.tr/kahramanmaras-ilinde-meydana-gelen-depremden-etkilenen-elazig-ili-icin-ilan-edilen-mucbir-sebep>

Sivasi ili Gürün ilçesi için mücbir sebep ilanı: <https://www.gib.gov.tr/kahramanmaras-ilinde-meydana-gelen-depremden-etkilenen-sivas-ili-gurun-ilcesinde-ilan-edilen-mucbir>

² <https://online.fliphtml5.com/nitus/mrzg/#p=1>

³ <https://online.fliphtml5.com/nitus/aazl/#p=1>

belgeleri 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle zayı olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşür ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir. Ancak bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayı olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir. Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Defter veya belgelerinin iş yerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayı olduğunu beyan eden mükellef, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilir. Şu kadar ki ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayı olmadığına karar verilmesi halinde mükellef, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Bu fıkra kapsamında yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden 492 sayılı Kanun hükümlerine göre noter harcı, 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmaz. 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Kanun kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmaz. Mükelleflerin talebine istinaden bu defterlerin teslimine ilişkin usul ve esaslar, Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

Yapılan bu düzenleme sonrasında;

- Deprem bölgesindeki mükelleflerimiz için ZAYİ BELGESİ müracaat süresi **31/7/2023 tarihine kadar uzatılmış olduğu,**
- Zayı Belgesi müracaatının ilgili Mahkemeden yapılabileceği gibi Mahkeme yerine **il veya ilçe idare kurullarından** defter ve belgelerinin zayı olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde sayılacağı,
- Defter veya belgelerinin iş yerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayı olduğunu beyan eden mükellefin, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabileceği,
- Bu fıkra kapsamında yapılan **yeni defterlerin tasdiki** işleminden 492 sayılı Kanun hükümlerine göre noter harcı, 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmayacağı,
- 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Kanun kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup **elektronik ortamda tutulan defterlerden,** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmayacağı (*Zayı Belgesi*

alınmasına gerek olunmadığı), mükelleflerin talebine istinaden bu defterlerin (e-Defterlerin) teslimine ilişkin Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde mükellefe tesliminin yapılacağı,
hüküm altına alınmıştır.

Depremde defter ve belgeleri zayi olan mükellefler tarafından ve kendisine ait defter ve belgeler Mali Müşavirler tarafından zayi belgesi müracaatlarına ilişkin örnek dilekçelere bu duyurumuz ekinde yer verilmiştir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla...

[Dilekçe Örneklerine ulaşmak için tıklayınız \(Word formatında\) ...>>>>](#)

EK-1: Mükellef tarafından İlgili Mahkemeye Yapılacak Müracaat

.....TİCARET / ASLİYE MAHKEMESİNE

06.02.2023 günü Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen depremler nedeniyle aşağıda belirtilen işyeri adresimde /ili SMMM Odasınaruhsat no ile kayıtlı Serbest Muhasebeci Mali Müşavir'ın aşağıdaki SMMM ofisinde bulunan aşağıda belirtilen kanuni defter ve belgelerim deprem enkazında tamamen zayi olmuştur.

İlgili makamlara talep edilmesi halinde sunulmak / tevsik edilmek üzere kanuni defter ve belgelerimin zayi olduğuna ilişkin olarak tarafıma ZAYÍ BELGESİ verilmesini Türk Ticaret Kanunu'nun 82/7 inci maddesi ile 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10 uncu maddesinin (22) no.lu fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde arz ederim.

Mükellefin Adı-Soyadı (Ünvanı)

İmza:

Tarih:

Zayi Olan Kanuni Defter ve Belgeler:

- 1-yılları Yevmiye Defterleri
- 2-.....yılları Defteri Kebir Defterleri
- 3-.....yılları İşletme Hesabı Defterleri
- 4-.....yılları Serbest Meslek Kazanç Defterleri
- 5-.....yıllarına ilişkin alım, satım ve gider belgeleri

Kanuni defter ve belgelerin bulunduğu:

-Mükellefin İşyeri Adresi

.....

-SMMM Ofisi Adresi:

EK-2: Mükellef tarafından İlgili İL / İLÇE İDARE KURULUNA Yapılacak Müracaat

.....İL / İLÇE İDARE KURULU'NA

...../.....

06.02.2023 günü Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen depremler nedeniyle aşağıda belirtilen işyeri adresimde /ili SMMM Odasınaruhsat no ile kayıtlı Serbest Muhasebeci Mali Müşavir'ın aşağıdaki SMMM ofisinde bulunan aşağıda belirtilen kanuni defter ve belgelerim deprem enkazında tamamen zayi olmuştur.

İlgili makamlara talep edilmesi halinde sunulmak / tevsik edilmek üzere kanuni defter ve belgelerimin zayi olduğuna ilişkin olarak tarafıma ZAYÍ BELGESİ verilmesini Türk Ticaret Kanunu'nun 82/7 inci maddesi ile 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10 uncu maddesinin (22) no.lu fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde arz ederim.

Mükellefin Adı-Soyadı (Ünvanı)

İmza:

Tarih:

Zayi Olan Kanuni Defter ve Belgeler:

- 1-yılları Yevmiye Defterleri
- 2-.....yılları Defteri Kebir Defterleri
- 3-.....yılları İşletme Hesabı Defterleri
- 4-.....yılları Serbest Meslek Kazanç Defterleri
- 5-.....yıllarına ilişkin alım, satım ve gider belgeleri

Kanuni defter ve belgelerin bulunduğu:

-Mükellefin İşyeri Adresi

.....

-SMMM Ofisi Adresi:

EK-3: SMMM Tarafından Kendisine Ait Kanuni Defter Ve Belgeler İçin İlgili Mahkemeye Yapılacak Müracaat

.....TİCARET / ASLİYE MAHKEMESİNE

06.02.2023 günü Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen depremler nedeniyle aşağıda belirtilen işyeri ofis adresimde bulunan kanuni defter ve belgelerim deprem enkazında tamamen zayi olmuştur.

İlgili makamlara talep edilmesi halinde sunulmak / tevsik edilmek üzere kanuni defter ve belgelerimin zayi olduğuna ilişkin olarak tarafıma ZAYÍ BELGESİ verilmesini Türk Ticaret Kanunu'nun 82/7 inci maddesi ile 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10 uncu maddesinin (22) no.lu fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde arz ederim.

SMMM'in Adı-Soyadı

Odası:.....

Sicil ve Ruhsat No:.....

İmza:

Tarih:

Zayi Olan Kanuni Defter ve Belgeler:

- 1-yılları Yevmiye Defterleri
- 2-.....yılları Defteri Kebir Defterleri
- 3-.....yılları İşletme Hesabı Defterleri
- 4-.....yılları Serbest Meslek Kazanç Defterleri
- 5-.....yıllarına ilişkin alım, satım ve gider belgeleri

Kanuni defter ve belgelerin bulunduğu:

SMMM Ofisi Adresi:

EK-4: SMMM Tarafından Kendisine Ait Kanuni Defter Ve Belgeler İçin İlgili İL / İLÇE İDARE KURULUNA Yapılacak Müracaat

.....İL / İLÇE İDARE KURULU'NA

...../.....

06.02.2023 günü Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen depremler nedeniyle aşağıda belirtilen işyeri ofis adresimde bulunan kanuni defter ve belgelerim deprem enkazında tamamen zayi olmuştur.

İlgili makamlara talep edilmesi halinde sunulmak / tevsik edilmek üzere kanuni defter ve belgelerimin zayi olduğuna ilişkin olarak tarafıma ZAYÍ BELGESİ verilmesini Türk Ticaret Kanunu'nun 82/7 inci maddesi ile 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10 uncu maddesinin (22) no.lu fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde arz ederim.

SMMM'in Adı-Soyadı-

Odası:

Sicil ve Ruhsat No:.....

İmza:

Tarih:

Zayi Olan Kanuni Defter ve Belgeler:

- 1-yılları Yevmiye Defterleri
- 2-.....yılları Defteri Kebir Defterleri
- 3-.....yılları İşletme Hesabı Defterleri
- 4-.....yılları Serbest Meslek Kazanç Defterleri
- 5-.....yıllarına ilişkin alım, satım ve gider belgeleri

Kanuni defter ve belgelerin bulunduğu:

-SMMM Ofisi Adresi:

EK-5: e-Defterlerin İkincil Kopyalarının GİB'den Talep Edilmesine İlişkin Dilekçe Örneği:

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı
Elektronik Belge ve Defter Uygulamaları Müdürlüğü
ANKARA
...../.....

06.02.2023 günü Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen depremler nedeniyle aşağıda belirtilen işyeri adresimde /ili SMMM Odasınaruhsat no ile kayıtlı Serbest Muhasebeci Mali Müşavir'ın aşağıdaki SMMM ofisinde bulunan aşağıda belirtilen e-Defter ve Berat dosyalarım deprem enkazında tamamen zayi olmuştur.

İlgili makamlara talep edilmesi halinde sunulmak / tevsik edilmek üzere Başkanlığımız Bilgi Sistemlerine elektronik ortamda yüklemiş bulunduğumuz e-Defter ve Berat Dosyalarımın elektronik ortamdaki ikincil kopyalarından birer örneğinin 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10 uncu maddesinin (22) no.lu fıkrasında belirtilen hükümler çerçevesinde, tarafıma verilmesini arz ederim.

Mükellefin Adı-Soyadı-

İmza:

Tarih:

Zayi Olan Kanuni Defter ve Belgeler:

- 1-yılları Yevmiye Defterleri e-Defter ve Berat Dosyaları
- 2-yılları Defteri Kebir Defterleri e-Defter ve Berat Dosyaları